

**Diputació
Barcelona**

Institut del Teatre

DOSSIER DE PREMSA 2010

mae

**Centre de Documentació
i Museu de les Arts Escèniques**

J.B. *Els amos del Romea cedeixen 1.950 fotos històriques a l'Institut del Teatre*. El Punt (5 març 2010) p. 32

Membrives, M. *Margarida Xirgu, cartografiada*. El Punt (29 març 2010) p. 31

Víctor Nubla, a la imatge, fa aquesta nit a Gràcia el seu primer concert amb Macromassa des del 1997. / X. CASTILLÓN

El retorn de Macromassa i el projecte rock del cineasta Jaume Balagueró, en la festa de suport a Ràdio Pica

G.V. / Barcelona
 ● Pionera de les ràdios lliures a l'Estat espanyol i tot un referent pel que fa a l'experimentació i el risc en diversos camps de l'art i la literatura, Ràdio Pica viu actualment una situació difícil per culpa de la crisi, així com una situació legislativa que l'obliga a viure en l'alegalitat i la precarietat. Per ajudar a resoldre-ho, Gràcia Territori Sonor ha organitzat avui a l'Espai Jove La Fontana una festa de suport a una emissora de la qual, segons afirma el col·lectiu, «Barcelona no es pot desprendre».

La festa, de sis hores, començarà a les vuit del vespre i acabarà a les dues de la matinada i, entre la vintena d'artistes que hi participen desinteressadament, sobresurt el retorn del grup Macromassa, que no actua en directe des del

1997 i que prepara actualment el seu onzè disc d'estudi. La banda liderada per Víctor Nubla i Juan Crek, amb 31 anys d'història, actuarà també el cap de setmana vinent a Madrid amb motiu de l'exposició interdisciplinària dedicada al grup Sonic Youth, que ha escollit personalment Macromassa –així com també els improvisadors barcelonins Bèstia Ferida– per participar en els concerts paral·lels a la mostra.

La festa a benefici de Ràdio Pica, d'altra banda, amb un cartell il·lustrat per Cifré, presentarà una col·laboració de Jaume Balagueró (director de *Rec*) amb el grup Sol Lagarto, a més de les actuacions de Bèstia Ferida, Za!, Néboa, Le Petit Ramon i els poetes David Castillo i Martí Sales, entre altres artistes barcelonins.

opinió | JAUME VIDAL

En sintonia

La ràdio en els primers anys de la transició va generar fenòmens singulars a Catalunya. Cadenes del Movimiento, com ara Ràdio Joventut, van crear paradoxalment programes que sintonitzaven amb el jovent i amb els moderns corrents culturals. Les freqüències modulades també van activar propostes alternatives musicals fins que la radiofórmula va unificar el dial. La democràcia avançava i els continguts de la ràdio s'uniformitzaven. La necessitat de trobar a les ones espais de complicitat va promoure als anys vuitanta l'aparició de les ràdios lliures, algunes de les quals eren de marcat signe social. Ràdio Pica va ser capdavantera d'una manera d'entendre la ràdio: oberta, atrevida, contemporània i plural, valors que es troben a faltar en molta de la programació convencional.

El llibre digital arriba a la biblioteca

Comença una prova pilot per desplegar la nova tecnologia als centres públics

RAÛL MAIGÍ / Barcelona
 ● El llibre electrònic arriba a les biblioteques públiques. Tot i que encara en període de proves, els usuaris ja han pogut estrenar els primers a la bi-

blioteca Pare Miquel d'Esplugues de Llobregat, que ha estat la primera de les que els propers mesos podran experimentar amb aquesta nova tecnologia. La conselleria de Cultura dis-

tribueix aquest mes 28 aparells a 19 centres, en un projecte pilot que es repetirà a l'octubre i que preveu crear una plataforma que permeti descarregar llibres des del web.

A Esplugues, la biblioteca va tenir la iniciativa i va fer la proposta a l'Ajuntament, que ha adquirit els aparells lectors. De moment són sis del model Elektor, que permet llegir textos en diferents formats, escoltar música i audiollibres. Van arribar dilluns i estan disponibles perquè l'usuari en gaudeixi en préstec durant quinze dies. Ahir ja només en quedava un de lliure. De moment, cada aparell disposa d'una trentena de títols en català, castellà i anglès. Tot i que algunes biblioteques universitàries ja han començat a treballar amb el llibre digital, la Pare Miquel és la primera municipal que ofereix el servei. «El debat del llibre electrònic és cada dia als mitjans i volíem donar veu a la ciutadania perquè pugui experimentar», explica el director del centre, Narcís Fluvià. La Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona preveu implantar lectors en sis municipis catalans els propers mesos. Paral·lelament, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació distribueix aquest mes 28 aparells lectors a 19 centres del Sistema de Lectura Pública de Catalunya, a les biblioteques centrals de cada demarcació i municipis com Badalona, Igualada, Mataró, Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Blanes, Figueres, Palafrugell i Puigcerdà, entre d'altres. L'usuari podrà tenir l'aparell durant un mes i podrà

Un usuari amb un llibre electrònic a la biblioteca Pare Miquel d'Esplugues de Llobregat.

accedir a 110 obres en català del grup Edi.cat. També n'hi haurà 92 en castellà i 47 en anglès de títols clàssics que estan lliures de drets. En aquesta prova pilot, que es repetirà a l'octubre, els usuaris participaran en una enquesta per avaluar-ne el funcionament. Anna Falguera, directora general de Cooperació Cultural, va anunciar ahir que la Generalitat treballa per desenvolupar una plataforma informàtica que permeti la descàrrega directa del llibre electrònic mitjançant el web de les biblioteques, un projecte que preveuen que serà realitat el 2011. Amb aquest sistema, l'usuari es podria baixar un text que s'autodestruiria al cap d'un mes. «Serem pioners a posar en

EL CATALÀ A INTERNET

En l'àmbit mundial, la llengua catalana és...

- ▶ La vuitena a la blocosfera
- ▶ La catorzena més usada a Google Books
- ▶ La quinzena amb més articles a Viquipèdia

marxa el llibre electrònic a l'Estat», afirma Falguera. Tot i així, el model d'exploració encara no està definit, per la qual cosa, de moment, la conselleria treballarà amb la plataforma Edi.cat, que ha gestionat les condicions amb alguns autors, mentre que la resta de llibres que es posaran a l'abast de l'usuari estaran lliures de drets.

Nous portals per difondre la cultura catalana

● El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació té en marxa 17 projectes per difondre a través d'internet el patrimoni cultural així com millorar l'accés als fons bibliogràfics i documentals. Una de les novetats és el Patmapa, un cercador integral del patrimoni cultural català que s'activarà aquest mes. També és imminent l'entrada en funcionament de Pat.arquitectura, un lloc web especialitzat en l'arquitectura catalana. El web Museusenlínia.gen.cat.cat ja ofereix dades de 42 museus del país; es preveu que seran una cinquantena a finals d'any, la meitat del total de museus registrats. El MNAC és un dels centres importants que presentarà en breu els seus fons digitalitzats. Pel que fa a les biblioteques, aquesta setmana s'ha activat el nou cercador Argus, que permetrà fer consultes de 142 biblioteques públiques catalanes, amb l'objectiu d'arribar a cobrir tot Catalunya. La conselleria s'ha proposat ordenar el sistema de biblioteques, que gestionen diferents institucions, i aconseguir un sol catàleg per facilitar l'accés a l'usuari. D'altra banda, abans de l'estiu es presentaran dos nous portals: un de divulgatiu sobre el més essencial de la cultura catalana i un altre sobre la producció musical.

Els amos del Romea cedeixen 1.950 fotos històriques a l'Institut del Teatre

J.B. / Barcelona
 ● Romea, SA, la propietat del Teatre Romea, va entregar ahir 1.950 positius que tenia als seus arxius d'espectacles, que es van fer en aquesta històrica sala entre el 1948 i el 1990, al Museu d'Arts Escèniques (MAE) de l'Institut del Teatre de Barcelona. Aquest servei facilitarà que es consulti a la biblioteca digital dins l'apartat de col·leccions es-

pecials. I el material és de molt valor sobretot per als investigadors que fan treballs sobre aquelles èpoques, un període en què es conserva molt poc material.

Les vint caixes amb les fotografies ja documentades (hi figura el nom del fotògraf, si se'n té notícia) tenen un gran valor històric, ja que el Romea va ser un dels primers teatres a pro-

gramar en català durant el franquisme. Hi ha imatges de diferents produccions de *L'auca del senyor Esteve* (1956, 1966, 1978 i 1984) o de Don Juan Tenorio (impagables Joan Capri i Mary Santpere).

Els propietaris del Romea estan satisfets dels títols que programa l'empresa Focus, a qui tenen llogat el local des de fa deu anys. La societat que el gestiona

avui són els descendents dels qui van salvar el teatre el 1962, quan hi planava l'ombra de la picota. Un grup d'empresaris van comprar-lo per salvaguardar-lo com a teatre. Durant dècades el van gestionar ells mateixos (cada any calia fer-hi aportacions per equilibrar el déficit, recorden). Al 1981, la Generalitat hi va instal·lar el Centre Dramàtic.

Margarida Xirgu, cartografiada

Badalona reivindica l'actriu, que va formar-se a la ciutat, amb una exposició i una biografia

M. MEMBRIVES / Badalona
 ● Va ficar-se en la pell de Medea, la Celestina, santa Joana i molts més personatges universals sorgits de les pàgines escrites per Lorca, Benavente, Shakespeare, Sèneca i Galdós, entre d'altres. Margarida Xirgu, una de les actrius catalanes amb més projecció, forma part per mèrits propis de la història de les arts escèniques. Del seu pas per Badalona, on va arribar durant els anys de formació i finalment es va instal·lar, n'ha quedat una vinculació que ara es reivindica amb més força que mai a través d'una exposició, produïda pel Museu de Badalona, titulada *Margarida Xirgu. De Badalona a punta Ballena*, i una biografia, *Margarida Xirgu. Cartografia d'un mite. De Badalona a punta Ballena*, editada també pel museu i escrita per l'especialista en història del teatre català Francesc Foguet.

La mostra, que es podrà veure al Museu de Badalona fins al 2 de maig, fa un recorregut per la vida i la trajectòria professional de l'actriu a través de fotografies, cartes que va adreçar a la família i amics, objectes personals, vestits que va fer servir en escena i documents sonors. S'ha elaborat a partir de material del mateix museu, peces cedides per la família de l'actriu i procedents de

L'actriu a la casa de Santa Madrona. / MUSEU DE BADALONA

l'Institut del Teatre i d'altres arxius. S'hi mostra una Xirgu apassionada per la seva professió, compromesa políticament i amiga dels seus amics, que més d'una vegada van trepitjar Badalona convidats per l'actriu. L'exposició testimonia la seva relació amb Federico García Lorca,

Manuel Azaña i l'actor badaloní Enric Borràs, amb qui va fusionar la seva companyia teatral.

El repàs biogràfic de l'actriu, nascuda el 1888 i desapareguda el 1969, arrenca amb els seus anys de formació, quan el 1906 l'actriu va recalcar per primer cop a Badalona per

formar part del grup de teatre d'aficionats Gent Nova. Anys després, el 1925, va decidir comprar una casa a Badalona, a tocar del mar, per instal·lar-s'hi amb la seva família. Allà hi passava temporades i mentre era fora remetia nombroses cartes al seu germà, que són recollides en l'exposició, en què explicava com havia de reformar la casa perquè tot quedés al seu gust. L'any 1933, l'Ajuntament de Badalona la va nomenar filla adoptiva de la ciutat, i el 1934, com a conseqüència dels Fets d'Octubre, Xirgu va acollir a casa seva Manuel Azaña, el seu cunyat i director artístic de la companyia Xirgu Borràs Cipriano de Rivas Cherif.

La Guerra Civil

La seva estada a Badalona va acabar de manera abrupta amb l'esclat de la Guerra Civil, que la va agafar de gira per l'Amèrica Llatina. La seva identificació amb la República li va impedir tornar i va continuar la seva trajectòria professional al continent americà. «Que savis eren els grecs, que en lloc de matar exiliaven», deia la Xirgu, que va viure allunyada de la seva terra fins al moment de la seva mort a punta Ballena, Uruguai, amb la il·lusió d'un retorn que mai no es va produir.

teatre | «berlín»

Cabaret impúdic

► **Dramatúrgia:** Miquel Górriz a partir de *L'òpera de tres rals* de Bertolt Brecht traduït per Feliu Formosa
Intèrprets: Ester Formosa i M. Górriz; Maurici Villavecchia (piano); Horacio Fumero (contrabaix) i Matthew Simon (trompeta)
Dia i lloc: Dijous 25 (fins al 4 d'abril) al Círcol Maldà.

JOAQUIM ARMENGOL

L'arriscada línia de programació del Círcol Maldà ha portat ara *Berlín*. Aquesta peça extraordinària reuneix una sèrie d'elements que la fan particularment original. És una magallada genial on vividors, putes i vagabunds es diverteixen, però també amaga una ferotge crítica social en representar l'ordre burgès com una panda social de delinqüents. Res més veraç i actual! I tot per mitjà d'una música composta per orquestrina de cafè teatre i cantada per actors que no són cantants.

Berlín, però, és un tribut una mica desvergonyat i paròdic de *L'òpera de tres rals*, que juga amb la figura despòtica de Brecht i els seus recursos dramàtics. La dramatúrgia serveix per arrancar l'espectacle i trencar el gel amb el públic, culminant en una sorprenent aparició de dues putes brechtianes, Betty i Dolly, en un estil cabareter de baixos fons, burlesc i estripat. Dolly és una criatura d'òpera anglesa (*The Beggar's Opera*) del segle XVIII, de la qual Brecht va robar-ne l'argument i Betty, un transvestit, protagonista de la versió del 1928. Geloses i alegres s'esgarrapen mostrant-se com a víctimes encantadores dels seus instints. Vist això, la part més feble de la representació, s'incorporen els tres músics que donen un caire meravellós al quadre. És llavors quan l'òpera agafa autèntica consistència escènica, la dramatúrgia gairebé es dissol deixant pas a la interpretació dels deliciosos temes. Miquel Górriz desplega una comicitat fantàstica al llarg de l'espectacle i aconsegueix a la perfecció la idea de Brecht: l'òpera havia de ser cantada per actors que no fossin cantants. Ester Formosa és just el contrari, canta de forma brillant els temes, però representativament no acaba de trobar el registre adequat. Els tres músics són magnífics, interpreten de meravella l'essència animada de Weill i Brecht, donant-li una fantàstica coloració jazzística. L'espectacle és sincer, divertit, amb pics de lubricitat canalla i prou descarat com per deixar-s'hi perdre, amb una encantadora orquestrina. Un excèntric i deliciós luxe.

RESERVA JA AMB GRIMALDI LINES I VIATJA FINS AL 30 D'ABRIL A UN PREU TRENCADOR

VIATGE A ROMA A CABINA

PER NOMÉS **30€***

Creies que la crisi t'impediria gaudir d'Itàlia? Doncs desprecupat. Ara podràs viatjar a Roma a un preu demolidor. Perquè si reserves ja la teva cabina interior i viatges fins al 30 d'abril, només et costarà 30 €* (segons disponibilitat). Amb Grimaldi Lines ja no tindràs excuses per ajornar les teves vacances.

Reservant viatge d'anada i tornada a cabina:

Cotxe GRATIS (segons disponibilitat)

*Preu per persona i trajecte a cabina interior. Taxes incloses. Segons disponibilitat.

I, a més, **20% DE DESCOMPT** si vols viatjar a l'estiu. Fes ja la teva reserva abans del 31 de març!

BARCELONA — FLORENCIA (LIVORNO) — ROMA (CIVITAVECCHIA) — SARDENYA (PORTO TORRES)

Informa-te'n al:
902 531 333
 i a agències de viatges

GRIMALDI LINES
www.grimaldi-lines.com